

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 611

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 24 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Oppervlakte afgebakend Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) - Stand van zaken

Het Vlaams Ecologisch Netwerk is het geheel van gebieden met een actuele of potentiële hoge natuurwaarde waarin een specifiek beleid rond natuurbehoud gevoerd wordt. Het spreidt zich als een lappendeken over Vlaanderen uit en bestaat uit grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO). Natuur heeft in VEN een hoofdfunctie.

Op de bestemmingsplannen (gewestplan, ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's)) wordt VEN aangeduid in overdruk over de bestaande bestemmingscategorie van het terrein in kwestie. Niet alle gebiedscategorieën op de bestemmingsplannen kunnen als VEN worden aangeduid. Het gaat immers om die gebieden waar een hoge natuurwaarde aanwezig is of in de toekomst aanwezig kan zijn. De bestemmingen staan opgesomd in artikel 20 van het Natuurdecreet. Als GEN kunnen worden aangeduid: de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen met als overdruk overstromingsgebied of wachtbekken, militaire domeinen en de met een van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, en de beschermde duingebieden.

Als GENO kunnen de hierboven vernoemde gebieden worden aangeduid, net als de ontginningsgebieden en ermee vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening voor zover zij een van de in eerder genoemde bestemmingen als nabestemming hebben. Ook de valleigebieden, de brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang of ecologische waarde, de agrarische gebieden met bijzondere waarde, de bosuitbreidingsgebieden en de natuurontwikkelingsgebieden, en de met een van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, kunnen worden aangeduid als GENO.

Om de versnippering van natuurgebieden tegen te gaan en tot grotere en verbonden gebieden te komen, voorzien het Natuurdecreet en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) in de afbakening van 125.000 ha (9,2% van de Vlaamse landoppervlakte) Vlaams Ecologisch Netwerk tegen respectievelijk 2003 en 2012. Ook de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) benadrukt het belang van het VEN in het streven naar een robuuste en samenhangende open ruimte.

De afbakening verloopt in twee fasen: in de eerste fase werden consensusgebieden opgespoord op basis van de Gewenste Natuur- en Bosstructuur en de Gewenste

Agrarische Structuur. Dat resulteerde in de afbakening van ca. 85.000 ha als overdruk op de bestemmingsplannen (gewestplannen, bijzondere plannen van aanleg (BPA's)). Daarna werden nog 8000 ha ruimtelijke uitvoeringsplannen in de consensusgebieden voorgesteld, waarvan ca. 2000 ha goedgekeurd werd.

De tweede fase wordt sinds 2006 aangepakt via gebiedsgerichte planningsprocessen in dertien buitengebiedregio's, de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS). Voor iedere regio keurde de Vlaamse Regering een operationeel uitvoeringsprogramma goed met o.a. een lijst van op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De afbakening van VEN-gebieden loopt volgens de laatst beschikbare cijfers achter op schema. Eind 2020 is ca. 75% van het VEN (ca. 93.600 ha) afgebakend.

1. Kan de minister de meest actuele stand van zaken van afbakening van VEN-gebied geven? Welke oppervlakte VEN is momenteel afgebakend, onderverdeeld in grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO)? Graag ook een opdeling volgens provincie en volgens de indeling in de dertien buitengebiedregio's van de AGNAS. Graag de meest actuele cijfers.
2. Houdt de minister vast aan de doelstelling van 125.000 ha VEN-gebied, opgenomen in zowel het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als het Natuurdecreet? Op welke manier gaat de minister de opgelopen achterstand verder inhalen? Tegen wanneer hoopt ze de doelstelling van 125.000 ha te halen?

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 611 van 24 maart 2023

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Er is op dit ogenblik ca. 94.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) afgebakend, waarvan ca. 90.400 ha als grote eenheid natuur en ca. 3.600 ha als grote eenheid in natuur (afgeronde cijfers).

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Totaal
Hageland	126	2337		8053		10516
gen	126	2230		7824		10180
geno		107		229		336
Haspengouw-Voeren		4944		226		5171
gen		4799		223		5022
geno		145		3		148
Klein-Brabant-Antwerpse Gordel	4222					4222
gen	4111					4111
geno	111					111
Kust-Polders-Westhoek					6758	6758
gen					6490	6490
geno					268	268
Leiestreek			1792		1040	2832
gen			1717		987	2704
geno			75		54	129
Limburgse Kempen en Maasland		22116				22116
gen		20994				20994
geno		1123				1123
Neteland	10312	2010		0		12322
gen	9512	1992		0		11505
geno	799	18				817
Noorderkempen	4765					4765
gen	4654					4654
geno	111					111
Schelde-Dender	2		3739	331		4072
gen	2		3546	331		3879
geno			194			194
Veldgebied Brugge-Meetjesland			2180		2167	4347
gen			2177		2151	4328
geno			3		16	19
Vlaamse Ardennen			3992	4		3996
gen			3850	4		3854
geno			142			142
Waasland	218		2929			3147
gen	218		2704			2922
geno			225			225
Zenne-Dijle-Pajottenland	1090		5	8609		9705
gen	1089		5	8608		9702
geno	1			2		3
Totaal	20735	31408	14638	17224	9965	93969

- De doelstellingen zijn decretaal verankerd via de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De Vlaamse Regering houdt zich aan de via decreet bepaalde doelen. De bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan

Vlaanderen bevatten geen timing voor de realisatie van de ruimtebegroting voorziene oppervlakte natuurverwevingsgebied zodat er ook niet gesteld kan worden dat er sprake is van een vertraging. Wel kan worden vastgesteld worden dat er nog een openstaand saldo is van ca. 31.000 ha.

De afbakening van de resterende onderdelen van het Vlaams Ecologisch Netwerk gebeurt via de opmaak van de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en volgens het gebiedsgericht programma dat jaarlijks door het coördinatieplatform AGNAS geactualiseerd wordt. In functie van de beschikbare capaciteit binnen het administratieoverschrijdend projectteam en volgens de prioriteiten van het Vlaams regeerakkoord kunnen jaarlijks een aantal nieuwe planningsprocessen opgestart worden. Het is niet mogelijk een concrete timing te geven tegen wanneer de afbakening van het VEN voltooid zal zijn.